

Fronteres del terror i de la guerra

Cicle ONCA al Palau
Dijous, 21.03.19 –20 h
Petit Palau

Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra
Vera Martínez, concertino directora
Gerard Claret, narrador
Albert Villaró, selecció de textos i
contextualització històrica

Amb la col·laboració d'Arxius Nacionals
d'Andorra i de l'Institut d'Estudis Andorrans

Edward Elgar (1857-1934)

Serenata per a cordes, op. 20

I. Allegro piacevole

II. Larghetto

III. Allegretto

Anton Webern (1883-1945)

Langsamer Satz, en Mi bemoll major,
LAW 16

14'

Dmitri Xostakóvitx (1906-1975)

Quartet de corda núm. 8, op. 110

"A les víctimes del feixisme i de la guerra"

20'

I. Largo

II. Allegro molto

III. Allegretto

IV. Largo

V. Largo

10'

El concert s'acompanya d'una contextualització històrica realitzada per Albert Villaró, a través d'una selecció de textos, imatges i referències històriques del paper del Principat d'Andorra durant la primera meitat del segle XX, període marcat per les dues guerres mundials i la guerra civil espanyola.

Durada aproximada del concert: 60 minuts sense pausa

*"[...] Dins la immensitat,
l'altar dels altars, no pot haver-hi
cap cel, cap ocell, cap bri de pols
que no sigui immens també. [...]"*

Màrius Sampere
Subllum, 2000

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Comentari

Mai com al segle XX les passions nacionalistes dels estats i les seves guerres han sacsejat amb tanta violència el camí de la humanitat. La música no se n'ha mantingut al marge. La d'Elgar és hereva de l'art orquestral romàntic i continental, però el tenyeix d'un desig de "ser anglès" que en fa la imatge emblemàtica de l'Imperi Britànic en el seu punt àlgid, abans de la Primera Guerra Mundial. Lluny de l'aspecte complaent de *Serenata* (1892) d'Elgar, el *Langsamer Satz* (Moviment lent, 1905) d'Anton Webern pertany a l'etapa inicial de la disciplinada recerca musical del seu autor. Tot i que encara beu de les fonts del darrer romanticisme, ja s'hi sent el despullament i el rebuig de les convencions que serien la marca de l'autor. Davant d'un món en tensió, amenaçat ben aviat pels totalitarismes, la depuració del llenguatge artístic havia de ser un guany moral i un espai de llibertat. Sardònica ironia de la història, el 1945, durant l'ocupació aliada d'Àustria, Webern moriria assassinat per un soldat americà ebri. Escrit per Dmitri Xostakóvitx el 1960, amb una dedicatòria patriòtica a les víctimes del feixisme i de la guerra (per imperatiu soviètic), el *Quartet núm. 8* és, de fet, un homenatge tràgic a si mateix. Testament artístic en forma d'antologia de temes propis i signat amb les seves omnipresents inicials, DSCH (en alemany: Re, Mi bemoll, Do, Si), l'obra deixa testimoni del sofriment del compositor en un moment crític de la seva complexa i vacil·lant actitud de submissió, rebel·lia i terror davant l'aparell estatal soviètic. En aquesta ocasió, el concert s'acompanya d'imatges i lectures que, de manera simbòlica, il·lustren i homenatgen l'arribada d'exiliats a Andorra, un exemple d'acolliment sense el qual no s'entén la transformació institucional, econòmica i cultural que ha definit la construcció moderna d'aquest petit gran país.

Lluís Bertran, musicòleg

Vera Martínez

Va néixer a Madrid i va estudiar a l'Escuela Superior de Música Reina Sofia amb els professors Serguei Fatkoutine i Zakhar Bron, amb qui va acabar els estudis superiors a la Hochschule für Musik de Colònia. Al mateix temps va obtenir el títol de postgraduada a Alemanya –ja com a membre del Quartet Casals– amb el Quartet Alban Berg.

Ha guanyat importants guardons, com el primer premi i premi especial a la millor interpretació clàssica del Concurs Internacional Kloster Schöntal (1995) i el segon premi del Concurs Internacional de Violí Henry Wieniawsky a Polònia (1997). Com a membre del Quartet Casals ha guanyat dos primers premis: als concursos internacionals de Londres (2000) i Hamburg (2002) i el Premio Nacional de Música (2006).

Com a solista ha actuat amb diverses orquestres, com l'Orquesta Sinfònica de Santo Domingo, Orquesta de Càmera de la Escuela Superior de Música Reina Sofia, Orquesta Simfònica de Palma, Orquesta de Càmera Andrés Segovia i Orquesta de Càmera Reina Sofia, amb directors com James Judd, Víctor Pablo Pérez, Antoni Ros Marbà, Zubin Mehta i Yehudi Menuhin. Ha fet col·laboracions amb la Deutsche Kammerphilharmonie de Bremen i ha tocat en concerts de música de cambra amb Gèrard Caussé, Harald Schoneweg, Marta Gulyàs i Claudio Martínez Mehner. Amb el seu germà, Claudio, fa recitals de violí-piano i com a membre del grup Funktion actua regularment en concerts de música contemporània.

És membre fundadora, als 18 anys, del Quartet Casals, amb el qual ha ofert concerts a les millors sales d'Europa, Amèrica del Nord, l'Amèrica Llatina i el Japó. Amb el Quartet ha fet una desena de gravacions per al segell Harmonia Mundi.

Actualment Vera Martínez Mehner és professora de violí i música de cambra a l'ESMUC i també imparteix classes magistrals a Europa i als Estats Units.

Patrons de l'ONCA:

Govern d'Andorra

Fundació
Crèdit Andorrà

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEÓ
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA
MINISTERIO
DE EDUCACIÓN,
CULTURA
Y DEPORTE

inaem
INSTITUTO NACIONAL
DE ARTES ESCENICAS

www.palaumusica.cat

B 697-2019